

LITERATUUROVERZICHT

J.J. Lammens. The Morphology of the central nervous system of Macoma balthica (L.)
Neth. J. Zoölogy 19,1, p. 105-127, 7 fig. 1969.

De zenuwknopen, de verbindingen hiertussen en de zenuwen van het centrale zenuwstelsel van dit dier worden beschreven en vergeleken met die van andere bivalvia. Speciale aandacht wordt besteed aan de bezenuwing van de siphons. Ook wordt nader ingegaan op de individuele variaties bij M. balthica in de zenuwen die uit de mantelganglia ontspringen.

W.J. van der Steen, N.P. van den Hoven en J.C. de Jager. A method for breeding and studying freshwater snails under continuous waterchange, with some remarks on growth and reproduction in Lymnaea stagnalis (L.). Neth. J. Zoöl. 19, 1, p. 131-139, 2 figs, 1 pl. 1969.

Een methode wordt beschreven om slakken in bakken met voortdurende waterdoorstroming te houden. Met deze methode kunnen grote hoeveelheden *Lymnaea stagnalis* in een bek gehouden worden zonder dat de groei en voortplanting er door beïnvloed worden.

L.M. van Nieuwenhoven en S.J. + en N. Postma. 1969. Le comportement mécanique de la musculature du pied de l'*Aplysie ponctuée* (*Aplysia punctata* Cuv.) et sa base nerveuse. *Neth. J. Zoöl.* 19, 1, p. 140-143, 1 fig.

Aan de voetspier van *Aplysia* wordt een gewicht gehangen. Als de ganglionring rond de slokdarm aanwezig is verzet de spier zich sterk tegen uitrekking; als deze ring verwijderd is verzet de spier zich veel minder tegen uitrekking. Dus het verzet tegen de uitrekking gaat voornamelijk uit van het centrale zenuwstelsel en daarnaast een klein beetje van het zenuwennet in de voetspier.

M.A. Bruggeman-Nannenga.

S.J. Pistor, 1969. Een populatie van *Pisidium obtusale* in het Ketelven. *Meded. Hydrobiol. Ver.* 3(2): 38-49, 3 tabellen, 3 grafieken, 2 foto's.

Onderzoek van oktober 1967 tot april 1968 bracht aan het licht dat sterfte en geboorte een afname van de gemiddelde lengte en van het percentage dieren van voortplantingsgrootte veroorzaken. Voortplantingsgrootte: 1,7 - 1,9 mm. Geboortepiek in maart. Tijdens wintermaanden staan groei en ontwikkeling niet stil. Graviditeitspercentage blijft constant, de embryogrootte verandert. Hieruit blijkt dat in april nieuwe broedperiode begint. Bij grote dieren ontwikkelen zich meer embryo's dan bij kleine. Bij alle *Pisidiums* worden meer embryo's aangelegd dan er worden geboren. Er wordt maar een broed tegelijk voortgebracht.

L.B.

De KREUKEL, Orgaan van de Malacologische Contactgroep Amsterdam en Omstreken. 5e jg. no. 2, febr. 1969; no. 3, maart 1969.

H.K. Mienis p. 12-16. De mariene mollusken op het strand van Terschelling gedurende de afgelopen jaarwisseling. Overzicht van 44 soorten, verzameld van 29 dec. t/m 1 jan. 1969 tussen strandpalen 15 - 18 gerubriceerd in "levend aangespoeld" en "dood aangespoeld". De laatste groep verdeeld in: Mollusken uit het kustwater, uit dieper water en fossiel aangespoeld. Er werd geen gruis onderzocht zodat kleine mollusken ontbreken. Schetskaartje.

T. Meyer p. 17-21. Een samenvatting van enkele verslagen van excursies naar de Spaarndammerdijk. Van 20 monsterpunten werden de vondsten in een tabel verwerkt. De monsterpunten zijn afzonderlijk beschreven. Schetskaartje en twee biotoopfoto's.

C. Karnekamp p. 22. Voor u gezien. Beschrijving van een dradenteller met ingebouwde centimetermaat verdeeld in tiende mm. Prijs f 9,--.

B. Sliggers p. 23-35. *Littorina* in oude literatuurbronnen: Job Baster, *Natuurkundige uitspanningen* 1(1) 1759: 43 en 1(3) 1761: 127. Voortplanting van *L. littorea* en *L. obtusata*.

Plaatsman, J. p. 25-27. Linksgewonden *Cepaea*'s. Opgave van vindplaatsen en literatuur van *C. nemoralis* en *C. hortensis* uit binnen en buitenland. Verzoekt alle gegevens over *Cepaea* aan hem (Julianaplantsoen 49 te Diemen) te melden.

Jansen, A.J. p. 28-29. Een nieuwe *Neopilina*. Uittreksel vertaald uit Filatova & Sokoliva & Levenstein 1968: *Mollusc of the Cambro-Devonian Class Monoplacophora found in the Northern Pacific. Nature* 220 (1968) 14 dec. p. 1114-1115. Op 2000 m diepte in de N. Stille Zuidzee werd op 16 sept. 1968 op 20°41'7" N en 170°52'9" W een nieuwe *Neopilina* soort gevonden. Opm. De vertaler spreekt steeds over "het soort", aan het slot spreekt hij ten rechte over "De nieuw gevonden soort". "Het" soort is een pejoratief: Het soort dronkeman, het soort lichtekooi.

Jansen A.J. p. 29. Nog meer nieuws over mollusken behorende tot de Monoplacophora. Gegevens over Rozov, S.N., 1968. A new genus of late cambrian molluscs of the Monoplacophora Class. (southern part of the Siberian Platform. *Dokl. Akad. Nauk SSSR* 183(6): 1427-1430. Russisch. *Kirengella ayaktchica* gen. et spec. nov.

Jansen A.F.J. p. 30-32. Somt literatuur op uit Comptes Rendus des Seances de l'academie des Sciences (Frankrijk), Dissertation's Abstracts (U.S.A.) *Doklady Akademii Nauk SSSR* (Rusland), *Franc. Rep. Bur. Rech. Geol. Minières*, *Mem.* (Frankrijk), *Science en Science Progress*.

De Kreukel, vol. 5 (4), april 1969.

H.K. Mienis, p. 34-36. *Helix* (*Cryptomphalus*) *aspersa* Müller, 1774 in Amsterdam. Korte ontwikkelingsschets van ei tot geslachtsrijp dier. (einde 2e levensjaar). Opgave van 17 vindplaatsen binnen Amsterdam.

Tom Meijer, p. 37-46. Verschillende excursiegegevens over land- en zoetwatermollusken van Terschelling. Excursieresultaten van 1961, 1966 en 1968. *Valvata piscinalis* nieuw voor Terschelling. Lijst van bemonsterde localiteiten met omschrijving (tot p. 39). Opgave van mollusken uit genummerde localiteiten in tabelvorm (tot p. 43). Kaartschetsjes van enkele localiteiten (p. 44-45). Afb. van aberrante *Radix peregra* (p.45) en scalaride *Anisus vortex* (p.46).

B. Sliggers, p.47. De Alikruik uit Literatuurbronnen(III). Ditmaal beschrijving van *Turbolittoreus* L. Sp.3, p. 3588 uit Bennet, J.A. & G.v.Olivier. Naamlijst van wormen in Nederland aanwezig. *Natuurk. Verh. Holl. Mij. Wetensch.* 1826. Literaturopgaven(titels) uit *Endeavour*, 1969(1), *Nature* vol.217,218(1968) en *Shell Spiegel* (1969).